

TEMESI ÉVA IRODALMI KÖR

2021. MÁRCIUS

Temesi Éva

Szabad akarat

Mit kellett volna másképp csinálnom,
hogy a világ fejre ne álljon?
Mit nem tettem, én morzsa, végképp,
hogy nem lett emberibb a lépték?
Hogy a világ részekre hullott,
mit tettünk, jaj, hogy erre volt ok?
Mért hibáztunk mi mindahányan
ebben a földi pokol-bugyrában?
Mért nem sikerül soha semmi?
Mért nem tudunk előbbre menni?
Mért ragadunk folyton a sárba?
Mért megy minden jószándék kárba?
Mi az, ami mindig meggátol?
Miért nem megy minden magától?
Mért nem hajlunk jobban a jóra?
Tán ez a világ élhetőbb volna,
ha nem ártanánk egymásnak folyton,
ha nem táncolnánk élők, holton,
ha volna bennünk szeretet, részvét,
ha mindenki vinné más keresztjét.
Hiszen van oly sok szebbnél szebb eszme,
Mért van, hogy nem kell nekünk egy se?

Isten, ha vagy, hát ezt akartad?
Ezt szántad szabad akaratnak?
Ha mindent tudsz, hát ezt is tudtad,
ember a lejtőn hova juthat.
Ilyen lelket leheltél bele,
és most nézd, mire jutunk vele!!

Már a Föld is undorral táncol,
előbb-utóbb leráz magáról.

Tikó kalandjai

Első nap az iskolában.

Tikó épp egy hatalmas mezőn járt álmában. Mindenfelé tarka virágok, pillangók, a méhek szüntelen zümmögése, és valahol távolban megszólal a templom harangja. Még csak tegnap tértek vissza a Földről. Minden nyáron a nagymamáéknál töltenek néhány hetet, ez a legszebb időszak a kisfiú életében. Odalenn minden más. Olyan nagymamás. Mintha a régi mesekönyvek lapjai elevenednének meg. Tomi nagypapa mesél. Arról, amikor az emberek mindannyian a Földön éltek és csak álom volt, hogy egyszer más bolygót is választhatunk. Mesél arról, amikor még kicsi volt és szülei gondterhelten arról kezdtek beszélgetni, hogy ez így nem mehet tovább. Neki szívébe hasított a félelem, mert a suttogásból csak annyit hallott, hogy veszélyben a Föld. Nem jött álom a szemére. Végül nem bírta tovább és benyitott szülei szobájába. Megszeppenve bevallotta, hogy hallgatózott és most nagyon fél. Ők összenéztek, maguk közé ültették, és apa beszélni kezdett. – Tudod fiam, régen az embereknek nagyon nehéz volt az élete. Mindennap keményen dolgoztak a megélhetésért, de volt, aki hiába küzdött, éhezett. Mások viszont azt sem tudták mit kezdjenek a gazdagságukkal. Időről időre háborúk robbantak ki, az öldöklő harcok porig romboltak mindent, amit elődeik nehéz munkával építettek. Békeidőben viszont virágzásnak indult az élet, a tudósok, feltalálók fáradhatatlanul dolgoztak, azon hogy az emberiség élete minél könnyebb legyen. Gépek segítségével egyre nagyobb mennyiségben állítottak elő iparcikket, reklám hadjáratokkal ösztönöztek mindenkit, arra hogy minél többet vásároljanak. Évente újabb modernbb, autók, telefonok, gyermekjátékok jelentek meg a piacon, és aki nem akart régimódi lenni az vásárolt. Amire már nem volt szükség az a szemétbe került. Mostanra a sok hulladék, a mérgező vegyszerek oly mértékben halmozódtak fel, és ártanak környezetünknek, egészségünknek, amit nem tűrhetünk tovább. Komoly lépéseket kell tenni nekünk egyénileg, és a föld befolyásos vezetőinek egyaránt hogy megakadályozzuk bolygónk pusztulását. – Azon az éjszakán nem jött álom a szemére, reggel mégsem volt

fáradt. Ellenkezőleg! Alig várta, hogy beérjen az iskolába. Megkereste a tanító nénit, és röviden beavatta terveibe. A tanító nénit annyira meghatotta a kisfiú komolysága, hogy eszébe sem jutott ellenkezni. Együtt léptek a terembe és Gabi néni így szólt: – gyerekek a mai órán Tomi szeretne valami nagyon fontosat mondani. Tomi kicsit izgult, de a tanító néni szemével biztatta. Elmesélte, amit este hallott. Majd arra kérte társait találják ki együtt, hogy a gyerekek mit tehetnének.

Sok jó ötlet hangzott el: – kevesebbet használunk elemes és elektromos játékokat, nem szemetelünk, biciklivel járunk iskolába és szüleinket is megkérjük, ha nem fontos ne üljenek autóba. Még sok apró, de hasznos ötlet akadt, majd mindenki meglepetésére megszólalt a félénk Lili, aki szinte soha sem vett részt társai játékában inkább egyedül üldögélt egy könyv fölött a szünetekben.

– Arra gondoltam, jó lenne, ha az összes gyerek összefogna, és együtt kérnék a felnőtteket, hogy ne tegyék tönkre a Földet!

Veszélyes fegyverek és más haszontalanságok helyett inkább olyasmit találjanak fel és gyártsanak, ami segít rendbe hozni, amíg nem késő! Jó lenne körülnézni van-e a közelben olyan bolygó, ami lakható, mert akkor kényelmesen elférne mindenki.

– Egy percnyi néma csend után ujjongásban tört ki az osztály. A lármát az igazgató néni is meghallotta és sietett rendet teremteni. Amikor megtudta mi a rendbontás oka, minden haragja elpárolgott. Lelkesen állt a diákok mellé. Megindult a „Gyermekek a Föld megmentéséért” mozgalom. Bizony eleinte nem volt könnyű a felnőttekkel szót érteni, de idővel belátták, hogy mindenkinek szüksége van, arra hogy nyugodtan, biztonságban éljen.

Teltek az évek, Tomi szorgalmasan tanult, majd részt vett abban a hatalmas vállalkozásban, ami lehetővé tette a környező bolygók lakhatóvá tételét. Mire apuka lett egy új világban nevelhette gyermekeit a Csillagvirág bolygón. A Föld megszabadulva a túlnépesedés terhétől újjá született. Lelkes környezetvédők felépítettek egy már-már feledésbe merült világot ahol ember, állat, növény jól megfér egymással. Hatalmas zsúfolt lakótelepek helyett barátságos kis falvak, városok állnak. Olyan, mint egy élő múzeum. Lakói gondolják, és szeretettel fogadják a kikapcsolódásra vágyó vendégeket. Miután három gyermekét felnevelte, Tomi is visszatért párjával szülőbolygójára és alig várja a nyarat, amikor gyermekei és unokái néhány hétre meglátogatják.

Tikó bár sokszor hallotta ezt a történetet mégsem unta meg. Sokszor elbújt nagyszüleinél a padláson a régi könyvekkel. Ilyenkor szinte átélte a kalandokat, amikről olvasott. És mint most is újra álmodta a nyár élményeit.

– Tikó! Itt az idő kelj fel! – hallotta valahonnan nagyon messziről az édesanyja hangját.

– Tikó! Ma mészhel először iskolába! Kelj fel, mert nem késhe-tünk el.

– Az iskola szó hallatán hirtelen rájött, hogy ez már nem álom. Kiugrott az ágyból, és gyorsan magára kapta az este odakészített ruhát. Kiszalutált a konyhába ahol anya épp a reggelit készítette. Ebből rájött, hogy a mai nap igazán fontos. Máskor készen vásárolt otthon felmelegíthető sütemény volt a reggeli, de a fontos napokon anya ragaszkodott hozzá hogy házilag készült finomságokkal kedveskedjen.

– Jó reggelt anyukám! – Anya ránézett, és nevetni kezdett. – Hát rajtad meg mi van?

– Tikó végignézet magán, de nem látott semmi különöset. Kék short, a hozzá való tengerész pólóval. Ez a kedvenc ruhája, anya nem győzi mosni.

– Kisfiam, ma már nem játszani mészhel, hanem tanulni. A játszó ruhát kicsit tedd félre, és öltözz úgy, mint egy nagyfiú!

Tikó elbizonytalanodott. Alig várta az iskolát, de az hogy egyszerre nagyfiú legyen kicsit ijesztőnek tűnt. Anya látva ijedségét igyekezett megnyugtatni.

– Tudod, ma van az első nap, ezt illik megünnepelni. Majd a tanító néni megmondja, hogy kell felöltözni, milyen szabályokat kell betartani. Az iskolában egy kicsit ő olyan, mint egy anyuka. De most már igyekezz, mert elkésünk! – Tikó elvonult öltözni közben járt az esze.

– Anya miért kell reggel igyekezni mindennel? Miért nem lehet nyugodtan készülődni, majd az időgép segítségével visszamenni, akkorra amikor indulni kell? És miért kell utazással vesződni, amikor teleportálni is lehet?

Anya ismét jót nevetett. Az időgép nem azért van, hogy kedvünkre lustálkodjunk, és azért utazunk siklómobillal hogy amíg odaérünk addig is átgondoljunk és megbeszéljünk mindent. Persze ha néha sietünk vagy késésben vagyunk, jól jönnek ezek a nagyszerű gépek, de csak, akkor tudjuk őket jól használni, ha megtanuljuk mi is az idő és a távolság.

Megszólalt a videofon. Apa kívánt sok szerencsét az iskolához. Sajnos a munkája egy másik bolygóra szólította csak a hétvégén jön haza.

Elindultak, útközben még egyszer átbeszélték miért döntöttek az iskolába járás mellett, miért nem a távoktatást választották. Igaz, hogy Tikónak kényelmesebb lenne otthon a saját számítógépén keresztül részt venni az oktatásban, viszont így anya is tud munkát vállalni és akkor apának nem kell annyit dolgozni. Különben is, az iskolában megismerhet sok gyereket.

Anya arra gondolt, ő is az iskolában ismerte meg élete párját. Persze éveken át az egyetlen kapcsolat köztük az állandó civalkodás volt, mígnem egy sportverseny összebékítette őket. Hiába tiltakoztak, csak úgy győzhettek, ha maximálisan együtt működtek. Azóta akár szavak nélkül is megértik egymást.

Közben megérkeztek az iskola fölé. Odalenn már nagy volt a nyüzsgés. Mindenfelől siklómobilok és nagy sárga járművek érkeztek.

– Látod, ha nagyobb leszel te is járhatsz majd ilyen siklóbusszal. Tikót ez nem nagyon érdekelte, mert ő jobban szeretett volna mielőbb teleportálni. Tudta, hogy ahhoz sokat kell még tanulni, mert a művelethez pontos számítás kell, mert nem mindegy, mikor és hova érkezünk. Megszólalt a hangosbemondó. Kedves női hang igazította útba az érkezőket. Anya határozott léptekkel indult a megadott terem felé. Sehol egy ismerős! Riadt meg a kisfiú. A teremben már várta őket a tanító néni. Kedves mosolya megnyugtatta az izgatott gyerekeket. Mindenkinek megmutatta a helyét, majd megkérte az anyukákat, hogy köszönjenek el gyermekeiktől.

Birkás Erzsébet

Utókor féltett kincsei

A lakótelep tízemeletes toronyházait
ragyogó fényével átöleli
a forró nyári Nap szikrázó,
bozontos-sugara.

A tágas játszótér homokozójának
öblös-ölében a hűs árnyat adó
széles-koronájú fák alatt,
a kisgyerekek boldogságtól
önfeledten játszadoznak.

Huncut, hosszú-kacajuk elnyomja
az Etele út hangos, rendszeres zaját,
a mentők szívbe-markoló,
visító szirénázó hangját.

A nagy homokozóban épülnek:
várak, hosszú föld-alatti alagutak.
Szállnak a hinták, foglaltak a csúszdák,
kút mellett a pancsolók,
árnyas-fák alatt a mászó-rudak.

Az Angyal-kertben boldog
minden kisgyerek,
élvezik a sok játékot,
s a gondtalan életet.

Itt totyog előttem Dávid Marcell,
– a kis unokám, aki egy
verebet kergetve csalóka mosoly ül
bársonyos-arcán.

Ezek a játszó apróságok lesznek
a jövő építő nemzedékei,
életek öröm-teli folytatása,
az utókor féltett kincsei.

Lelkicsatában

Torkomban fojtó sóhajokkal,
feltörő, síró sikolyokkal
lelkem csatát vesztettem
elvérik, ha:
sebeim nem gyógyítod
hangod hárfájával,
szemed sugarával, szerelmed
tüzével.

Torkomban fojtó sóhajokkal,
feltörő, síró sikolyokkal
lelkem csatát vesztettem
elvérik, ha:
nem érzem többé szereteted,
lűktető véred robaját ereidben,
öled végtelen mélységébe bújva
s nem hallom szíved dobbanását.

Az Arany János domb

Ábel András bácsi széles mosollyal fogadott mindig mikor becsöngettem hozzá, kezét fogtuk, aztán időpontot egyeztettem vele, hogy a gyalogtúrázó csoportnak mikor és hol mesél Szapáryról és Hamzsabégről, Bogner Mária Margit vizitációs nővérről, Érd Óváros történetéről, legendáiról. Általában siettem mindig, néha előfordult, hogy több időt szántam az utcán való beszélgetésre, be a házába nagyon ritkán mentem. Egyik alkalommal estefelé csöngettem András bácsihoz, kissé szégyeltem is magam, de ő örömmel invitált a házába, amit ezúttal elfogadtam. Az udvaron haladva néztük a lenyugvó Napot és a felkelő Holdat, és mindketten Szapáryra gondoltunk. Majd szemembe nézve mondta: „Szeretem Érdet. Itt minden meg van, itt a Duna, a táj lenyűgöző, dimbes-dombos, iszom ezt a gyógyvizet.” Gondolom mikor Arany János itt járt, őt is beszippantotta a táj, meg a múlt regényes történelme. Itt írta meg a Keveháza hősi dalát, sétálgatott látta az egész csata jelenetet, majd lehuppant a dombon kicsit megpihenni, meg gyönyörködni a látványban, így aztán azóta mi érdiek Arany János dombnak nevezzük azt a helyet, most már csak Arany dombnak, Fajkus József fotót is készített róla.

Arra már nem emlékszem, hogy kerültünk a szobában és ültünk le, csak hallgattam András bácsit: „Felkészülten érkezett Érdre Arany János, előtte már elolvasta Kézai, Thuróczy és Kálti Márk krónikáit, ő nemcsak úgy irkafirkált. A költemény 1853-ban íródott.” Ittam magamba Ábel András szavait, s amint haza érkeztem, elővettem Arany János összes költeményeit tartalmazó könyvet, megkerestem Keveháza című költeményét és egészen másként értelmeztem, András bácsi elbeszélése után. Magam előtt láttam a nagy hadat, a rengeteg elesettet, *„Százhusz ezer jó hún halott / S két annyi ellenség van ott; / Nem ellenség, mind vérrokon: / Vérök vegyest foly a fokon.”* írja Arany János majd a második csata után a sereg ünnepel, a hunok hadának feltámadása hasonlít a völgybeli szétszórt csontok feltámadásának metaforikusságára. *„Harmadnap a hunok hada, / Mint új vihar, feltámad; / Harmadnapon kürtödbe fúsz / Torda fia hős Bendegúz! / Zászlóidat a keleti / Szellő vígan lebegteti, / Hogy a turul repdes belé / Nyugot felé, nyugot felé!”* Keveháza című költeményében megszólal a történelmi események szakrális hite és aggodalma. Mivel a költemény 1853-ban íródott, ez 1849 után éppenséggel olyan jelentést is sugallhatott, hogy a magyar nemzet ugyanúgy feltámadhat még, mint hajdan a hunok hada. Igaz, hogy rejtve van a feltámadás témája, de szerintem meghatározó szerepe van a Keveházában. Most hirtelen eszembe jut Feketegyarmat a kisalföldi falu, nagyanyámmal hallgattuk az Orionton rádiót, és Básti Lajos elénk varázsolta Toldit: *„Ha most feltámadna s eljönne közétek, / Minden dolgát szemfényvesztésnek hinnétek. / Hárman sem bírnátok súlyos buzogányát, / Parittyaköveit, öklelő kopjáját; / Elhülnétek, látva rettenetes pajzsát, / És, kit a csizmáján viselt ,sarkantyúját.”* A vággyal teli feltételes mód, itt is nyomon követhető, Arany János költői nyelvén. Nem csodálkozom azon, hogy Domonkos Béla szobrásznak legkedvesebb költője Arany János, és mindig minden alkalomkor mikor meglátogattam egy diákcsoporttal Arany János: Családi kör című verséből mindig elmondott néhány sort. Arany János születése napján március másodikán búcsúzott el tőlünk, Domonkos Béla ennyire szerette a költőt és annak alkotásait, mi érdekes kezének munkáit a Magyar Földrajzi Múzeumban és a város közterein mindig tisztelettel és szeretettel csodáljuk és őrizzük meg a jövő nemzedéke számára.

Arany János költő, járt Érden, egy domb is el van róla nevezve, legenda, igaz, mesebeszéd vagy sem, a dombról fénykép is készült, úgyhogy nem mese ez, csupán rég volt, nagyon rég. Ábel András is elment, külön regényt lehetne írni arról, hogy mindig mindenért meg kellett küzdenie úgy a felülről mint az alulról egyaránt támadó önzésekkel, támadásokkal, pedig ő csak Érdet szerette, ama kevesek közé tartozott, aki megpróbált mindent megmenteni, összegyűjteni ami Érdről és történelméről szól. Ábel András Érdnek és hazájának szerelmeseként marad meg emlékeimben, elfogadott és megszerettette velem Érdet, az alföldi partiumival, aki 23 km-re lakott Arany János szülőföldjétől Nagyszalontától.

Fotó: Fajkus József

Habos László

Csendes utazásban

Túl a szívverésen csendes utazásban
fénnyel ölelt érkezésben
keresem
keresem magam a mindenségben

kosárba szedett emlékek
peregnek le némafilmen
nézem
nézem lassan ébredő emberségem

mezítlábas napsütéses nyárban
végtelen réten virágok rejtekében
fekete-fehér kacagással
megérkezem a régi házba
és átölelem öreg körtefánkat

ígéretre éhesen mákos kabátban
könyvtárszoba rejtekében
fekete-fehér kiállással
zárka-fényes vacsorákkal
ezer napra mért tartozással

keresve kutatva fényt találva
végtelen tér véges rejtekében
fekete-fehér önátadással
sebeimet felkínálva
elmerülni fény titkába

túl a szenvedésen csendes utazásban
fénnyel ölelt számvetésen
keresem
keresem utam a mindenségben

Régóta hajnalodik

Mint felröppent pillangó, oly könnyedén,
s védtelenül járod be bensőm.
Szegényes mégis királyi ez utazás,
titkaim nem maradnak rejtve.
Hosszú volt az éj, s régóta hajnalodik,
de nem ér el Napod.
Tehetatlenségbe fullad akaratom.

Szolgaságom szent szabadság,
faltól falig ér,
s a vakító csillagábrák kinevetnek.
Tékozló magányban
a hazavezető útra léptem.
Könnyel s verejtékkal töltök kelyhet,
s ha megérkezem, megköszönöm kegyelmed.

Néma fohász

Asztalon megsárgult terítő,
rajta pohár víz, a bort tegnap megittam,
temetőből hazatérve
a mára gondolni nem akarva.
Az üres borosüveg mellett a kopott Biblia
becsukva, mögötte rideg gyertyacsonk,
gyufa nincsen, sem utolsó vacsora.
A maradék száraz kenyeret a kutya rágja.
Mit tehetnék az áldozati tálba?
Éjből lopott idő-szeletet,
belső csendet, sápadt holdfényt, néma fohászt,
s a haldokló diófa ágából faragott keresztet,
ha marad erőm,
hogyan remegő kezemből elengedjem.

Karácsony István

Háztűznéző

Te vagy az Jóskám? Én vagyok az még mindig, Csendesi Jóska, a te jó barátod. Már több éve nem hozott össze a véletlen bennünket. István annak meg különösképpen megörült, hogy a régi kedvenc találkahelyük, a Lugosi vendéglő előtt találkoztak. István rögtön invitálni kezdte kedves barátját, hogy térjenek be és fogyasszák el szokásos fröccsüket, a nagy találkozás örömeire. Jóskának nagyon megtetszett az invitálás, de rögtön szabadkozni is kezdett, hogy neki nagyon sietős és halaszthatatlan dolga van, de azért öt perc erejéig még ráér. Egymás vállát átölelve sétáltak a vendéglő teraszára, helyet foglaltak egy kis asztalka mellett. István rögtön intett a pincérnek s megrendelte a jó kis fehér fröccsüket. Jóska még a pörge kalapját és a ballonját sem vette le, ezzel is jelezve, hogy az öt percnél most valóban nincs több ideje, mert annyira siet. De azért megkérdezte István barátjától, hogy mi az a nagyon fontos dolog, amit feltétlenül el kell mesélnie. Most már biztatta is, hogy mondja el, mert már őt is kíváncsivá tette, de kérte, ha lehet, tömören foglalja össze. Megígérte neki, hogy majd máskor hosszasan foglak erről is meg más dolgokról is beszélgetni, majd jól kitárgyalják a világ folyását.

De azért egy kérdést megkockáztatott, mégpedig azt, hogy megkérdezte Istvántól, hogy meg van-e még az a bizonyos Kordod vagy Korinod nevű hölgyismerőse? Most ezzel a témával nem érdemes, foglalkoznunk vágta rá rögtön István a kérdésre, mert egy nagyon érdekes sztorim van, amit mindenképpen muszáj elmesélnem neked.

Tudod Jóskám, hogy a rendelőm az Intézet mellett álló külön épületben volt található, biztosan még emlékszel rá. Képzeld, ma már csak hült helye van, mert felrobbantottam. Hát az úgy történt, hogy télvíz idején lévén a rendelőmben lévő olajkályhát akartam beüzemelni, hogy bemelegítsük a munkahelyünket. Ami szerencsétlen módon lángba borult, az asszisztensnőim sikoltozva rohantak ki az épületből és torkuk szakadtából ordították, hogy tűz van, tűz van!

Én meg a Yamaha hangszeremmel rohantam kifelé, melyet éppen az előző nap vásároltam. Végülis szerencsésen megúsztuk a robbanást, persze az iratok és a bútorok megégtek, illetve elégtek.

Ezután már csak a szirénázó tűzoltó és mentő autók zaja lett hangosabb, mint a sírdogáló és a jajveszékelő emberek hangja, amelyet már itt-ott megtört egy-egy mély sóhaj is, hogy szerencsére megúsztuk, emberéletben nem keletkezett kár és ezt, mint orvos is megerősíthetem, hogy az élet az egyedül pótolhatatlan érték. Nem mondom, hogy a sok nyugtatgatásom mellett én nem remegtem egy kicsit, de szégyen ide vagy oda, az orvos is ember.

Szerencsére egy igazgatói figyelmeztetéssel és a rendőrség részéről egy még részemről is kifizethető kártérítési összeg erejéig megúsztam ezt a malört. A tűzoltóság a mentségemre enyhítő körülményként hozta fel azt a tényt, hogy igen aktívan és hősiesen én is részt vettem a mentési munkálatokban.

Te egy igazi hős vagy barátom, mondta Jóska és figyelmeztetni kezdett, hogy az ő rám szánt percei már leteltek, neki már igazából fel kell húznia a nyúlcipőjét, hogy el ne késsen a megbeszélrt időpontról.

De István nem bírta magával, csak úgy ömlött belőle a szó, ahhoz képest, hogy egyébként abszolút nem szószátyár ember, hanem egy igazán visszafogott úr, mindig tudta, hogy mikor kell elcsendesednie, nehogy mást zavarjon a neki fontos, de esetleg más számára nem annyira fontos beszélgetéssel.

De most újra kibuggyant belőle egy újabb kérdés, hogy várj még egy kicsit Jóskám, mert még csak ezután jön a történet igazi csattanója.

Helyre kellett állítani az épületet, amely szebb lett, mint újkorában és most már egy teljesen modern cirkogejírtés gázfűtést vezettek be.

A helyrehozott épület ünnepélyes átadásán az igazgatóm meg is jegyezte, hogy Pistikém legközelebb jobban vigyázz a tűzzel, mert aki tűzzel játszik az tudod, éjszaka bepisil, másrészt, ha a gáz-

fűtés bevezetése után valami újból robban, akkor az itt lévő egész ház sornak búcsút mondhatunk. De még hadd mondjam el a slussz poént, ez tényleg most már a történet befejező része lesz. A napokban a szemközti háziorvosi rendelőben jártam. A váróban két kollégámat hallottam beszélgetni. A rendelőjükben ők még elavult módszerrel, cserépkályhával fűtenek.

Szóval az egyik orvoskollégám mondta a másiknak, nem figyelvén arra, hogy a közelükben tartózkodom. Te Géza nem kérvények hal-mazát kell írni a rendelő fűtésének korszerűsítésére az Igazgató-ságnak, hanem azt kell csinálni, amit ez a lökött Karácsony doktor tett, a mi onkológusunk. Miért, mit csinált érdeklődött a kollégája? Hát azt, hogy magára gyújtotta a rendelőjét, annak az elavult olaj-kályhának a segítségével, amit többszöri kérésére sem cseréltek ki. Így megoldódtak a fűtési problémáik és még egy szép új épületbe is költözhettek.

Közben elkezdtem kikísérni a már teljesen kimerült és gondterhelt barátomat, amit eddig önző módon nem is vettem észre. Gondol-tam, hogy most már őt is hagyom végre szóhoz jutni és meg-kérdeztem tőle, hogy Jóskám hova is sietsz Te ennyire? Mondd már el, kértem most már bűnbánóan.

Tudod Pistikém, nem fogod elhinni, de HÁZTŰZNÉZŐ-be megyek. Elhatároztam, hogy elveszem Borit feleségül és most szeretném megkérni a kezét, és tudod, hogy ilyen alkalomról nem illik elkésni, remélem, hogy még mindig türelmesen vár rám. Talán megértő lesz velem, ha elmesélem neki a te történeted és azt, hogy most való-ban nagyon szószátyár voltál. Majd azért remélem folytatni fogjuk a beszélgetésünket, mert azért Te még mindig az én igazi barátom vagy.

Tükör az ég

Tavaszi ez a tébolyult rohanás
minden nap új csoda
földporos ösvények szegletén
vadóc zöld robbanás
part menti füzes alatt
ezüstös csobbanás

szirom hull és szirom fakad
lengi szélbe mártom ma is könnyedén arcomat
mögöttem derek és fagyok
előttem rügyfakasztó selymes holnapok
zálogom itt e földi létben
titkokat vigyázni
szerelmes életölelésben

apró csodák világa tárul
rigó repül magasba
cinke kukucskál hintázó cseresznyeágról
lopakodó macskapuha léptek
mindenfelé új dalt dúdoló ígért
karmos szelek ma cirógatásra válnak
kabáttól
sáltól
szabaduló vállak

bokrok és avarcupacok alatt
készülődnek
új kelmék
új ruhák
összeérnek gallyak és ágak
intenek a táguló világnak
tükör az ég
azúr fények lesik ahogy a bimbó nekivetkezik
engedve noszogató csábító szeleknek

bódult hévvel tárulkoznak a kelyhek
áldozat az iramodó percnél
illatukban fürdőző
gondúzó jelennek.

Virágvasárnap

Vágyott volt már a tavaszi zsongás
szigorú hosszú tél után
nézem a partot semmi mozgás
csupán a víz fölött száll egy sirály

minden mi éled néked hódol
habfehér szirmok hintáznak a vén cseresznyefán

szélben ringó karcsú tulipánok
ibolyák szelíden szerényen lilán
illat árad
nap is ébred
köszönti a mindenség hatalmas urát

hossánna néked
ki lépteidet értem lépted
keresztedről hallgat ma az elkábult világ

szirmok hullnak
szívtüzek gyúlnak
életet dalol egy csöpp színes madár

hossánna

friss reményű szellő szalad
viszi a hírt

a

jézusit

ember szabad vagy szabad
hulló véremmel megváltottalak.

Kreischer Nelly

Tavaszi zsongás

Földpaplan alól kikandikált
az első kíváncsi hóvirág.
Intett felém!
Becsuktam szemem, s a füstszín égen,
fény sugar táncikált bárányszerűen.
Madár csicsereggett, bogárka döngicsélt,
vegyes virágillat lengett körül,
minden a közelgő tavasznak örült.

Tavasza télben

A márciusi hóvihara elült és hirtelen,
fény sugar tört át a szürke égen.
Melegét arcomra csókolgatta,
s hunyt szemhéjam alatt, tarka réten
vidám táncot jártak a sugarak.
A levegő vibrálva remegett.
Éreztem a közelgő tavaszt,
ahogy a szerelmet egy ölelésben.

Félig tele, vagy félig üres ?!

(Nagyszalóki András festményéhez)

Nekem félig üres az a pohár
ami Neked félig tele.
Nálam a hiányzó rész a domináns,
nálad a meglévőnek van hitele.

Nálam az üresség bír jelentőséggel.
Nálad, ami benne van, az lényeges.
Én a hiányzót (tűnt vagy nem lett) sajnálom.
Te örülsz annak, ami van, s elég is neked.

Engem a hiányzó rész foglalkoztat.
Téged kielégít a létező.
Engem a nemlét gondolkodtat,
Neked itt maradásodhoz kell az erő.

Nálad a pohár félig tele,
nálam ugyanez félig üres.
Te kitöltötted a hiányzó részt,
én nem tudtam tenni ugyanezt.

Lehoczky Győző

Emlékezés a Márciusi Ifjakra

Sok évet megélt
Agg vándor vagyok,
Mögöttem sok küzdést
S nehéz éveket hagyok.

Kérgessé edzett a
Szív, mely bennem él,
Nekem a hír, siker,
A pénz már semmit se ér...

Szürkül világom,
Elhal a vágy, az álom...
Már nyolcvanöt év
Terhe nyugszik e vállon...

És mégis könny ül
Fáradt szemem sarkán,
Ha emlékezem
Március idusán...

Minő ősz erő volt az
Mi bennük élt?
Vihart támasztott
És vállalta a veszélyt

Varázsütésre
Kardhoz érett a kar...
És hősokeket termelt
Az ősz magyar ugar...

Sarkából fordult ki
Az eltespedt világ
És a szívek mélyéig
Hatolt a hősi láz...

Mily akarat volt az,
Mely vulkán gyanánt
A népből tört elő...
A szabadság nyomán...

Mely elsöpörte azt
Amit az egyéni önzés akart
S a közös szent célban
Egygőze forrasztá a magyart.

És szebb lett a Föld...
Nemesebb a világ,
S Petőfi hangja adta meg
E kor igaz szavát...

Mert nagy volt Ő és bölcs,
És Óriás ... és Magyar...
Mert nemcsak látnoki esze,
De a szíve is tudta mit akar..

Lángoszlop volt Ő
Mely betört a kor kusza életébe
Átizzott a népek nagy során,
S tüzet gyújt ma is unokák szívében...

S ha én a késői utód
Petőfi emlékét idézem
Azt sajnálom, de igen nagyon,
Hogy nem az Ő korában élek...

Átírtam egy 1984. III. 15-én írt vázlatot.
Budapest, 1989. III. 15. L. GY.

Öreg pedagógus búcsúja

Amíg tudtam és láttam mi a szép,
Csiszolni véltem a gyermekek eszét.
Adni akartam hasznosat és sokat,
Azt hittem mondok még okosat.

Letűnt világ felejtett emléke én
E furcsa korban itt feledkezém...
Recsegve omlott össze a büszke sors,
Maga az élet nagyon elkoptatott.

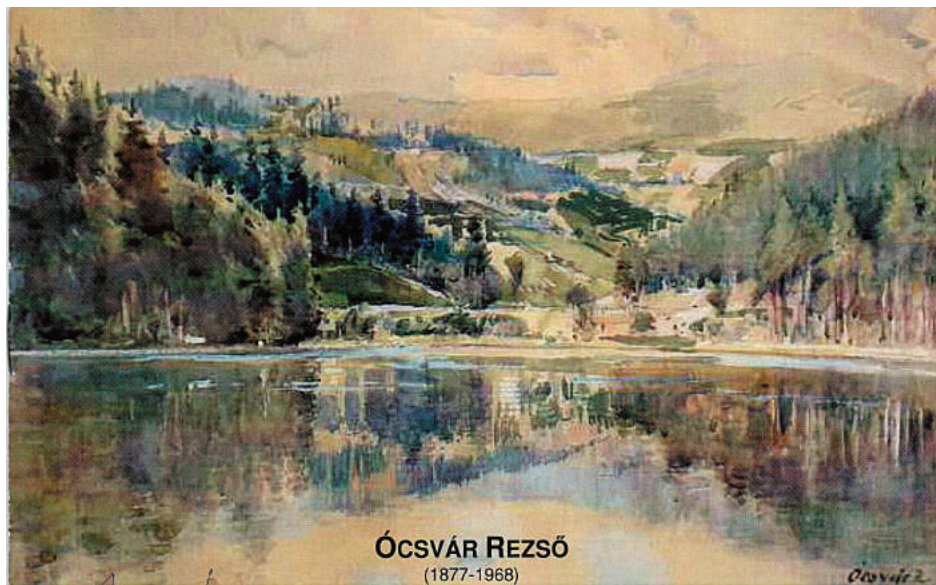
Lábbal tiport álom és csalóka hit,
Rongyokba foszlott, már nem boldogít...
Fáradt hátammal húztam az igát,
Hiába kerestem az élet igazát...

Hol vágyak égtek, ott ma iszonyat,
A fénytelen nap sötét halála fojtogat.
Bomló agyamnak kusza erejét,
A kór, öregség szórja szerteszét...

Hiába sír, üvölt belül a szív,
Az ősi föld ásott gödrébe hív...
A néma földben jajj-szó nem fakad,
Egy végső sóhaj, s a fájdalom megszakad...

Budapest, 1980. március 29. L. GY.

Ócsvár Rezső tanár, festőművész volt. Távoli kedves rokonom. Sokat tudok róla és az életéről. Nagyon rendes, becsületes ember volt. Tele emberszeretettel és jótenni akarással. Teljesen megvakult. Beleéltem magam, igen nehéz, de zokszó nélkül elviselt reménytelen életébe. Ezt a befejezést szerettem volna a fenti gondolatokkal lerögzíteni. L. GY.

Kórházi felvételi beszélgetés, részlet:

- Apja neve?
- Nincsen apám...
- Anyja neve?
- Se anyám...
- Vallása:
- Se Istenem...
- Állampolgársága:
- Se hazám...
- Hány éves?
- Harminckét éves lettem én.
- Hol lakik most?
- A város peremén.
- Volt már büntetve?
- Tiszta szívvel betörök...
- Erőszakos cselekmény?
- Ha kell, embert is ölök...
- Elítélték valamikor?
- Hamis tanúvá lettél saját igaz pörödnél.
- Most is van bírósági ügye?
- Én nem fogom be pörös számat.
- Pszichés zavar?
- Máma már nem hasad tovább.
- Dühkitörés?
- Ordítottam, toporzékoltam!
- Hányan kezelték eddig?
- A hetedik te magad légy!
- Kezelték már korábban?
- S romlott kölkökre lettél pszichoanalízisben.
- Meg tudott ott nyílni?
- Fecseg a felszín, hallgat a mély.
- Étkezési zavarai vannak?
- Két naponként csak egyszer ettem, gyomorbajos lett belőlem...
- Kedvenc étel?
- Vérbő eper a homokon...

- Hozott valamit most magával?
- Karóval jöttem...
- Azért csak van apja...
- Félig székely, félig román, vagy tán egészen az...
- Anyjáról valami emlék...
- Anyám kún volt. Kékítőt old az ég vizében...
- Párkapcsolati problémája, elképzelése?
- Flóra, csináljunk gyereket, had vessen cigánykereket...Egyszer szűljön égő házban, egyszer jeges áradásban, egyszer bolondok házában, egyszer hajló, szép búzában, egyszer kongó kolostorban, egyszer disznók közt az ólban.
- Hogyan határozná meg magát?
- Légy aki lennél, férfi, a fű kinő utánad.
- Mennyire érzi hatékonynak jelenlegi teljesítményét?
- Tövit töröm s a gallya jut...
- Mivel szeretne foglalkozni?
- Én egész népemet fogom nem középiskolás fokon taní – tani.
- Mit szeretne kapni tőlünk leggyorsabban?
- Levegőt!
- Miben kér elsősorban segítséget?
- Tedd a kezed homlokomra... Úgy őrizz, mint ki gyilkolna...
- S hosszabb távon?
- Rendezni végre közös dolgainkat, ez a mi munkánk: s nem is kevés.

A leghíresebb japán szamurájkard, a Maszimere Tidogeri igaz története

Mint tudjuk, a szamuráj kardok nem csak kézműves technológia, hanem a japán életszemlélet, tökéletességre törekvés, tiszta erő szimbólumai is.

A világ leghíresebb, legcsodálatosabb és legtökéletesebb szamurájkardja a Maszimere Tidogeri a Kyotói Tochi-Nade múzeumban található, erős őrizet alatt. A világ számos pontjáról érkeznek rajongók, műkedvelők és harcművészek csak azért, hogy láthassák és megcsodálhassák ezt a remekművet.

1371-ben kapott Nadai Naicsi Tamakura, a kor leghíresebb kardkészítő mestere, azaz szaburoja felkérését kardkészítésre, egyenesen a császártól.

A pompás öltözet, méltóságos császári futár távozása után a szaburo nekilátott a megtisztulás folyamatának. Nem nézett többé senkire, arca mimikátlanná vált. Nem szólt senkihez, szájába rongyot tömött, és fülébe viaszt nyomott. Önmegtartóztatást vállalt minden téren, nem evett, kevés forró vizet ivott csak, s órák hosszat meditált mozdulatlanul. Később önsanyargatással igyekezett fokozni koncentrációját a tökéletes kard elkészítéséhez. Hideg pataokban úszott, fullasztotta magát. Forró kemence mellett izzadt órák hosszat. Minden szőrzetét eltávolította, meztelenül járt-kelt a fagyos időben. Hangosan nyögve korbácsolta testét. Később viselkedése teljesen kontrollvesztetté vált: üvegtörmeléken aludt, veszélyes mérgű pókokkal maratta magát. A település melletti nagy gyékényesben látták utoljára, ahogy őrjöngve tépi a növényi szárazakat, feldobálva az ég felé.

– Mivel a határidő lejárni látszott, a mester fia, Tomari Naicsi Tamakura, aki egy ideje segédként dolgozott apja mellett, egy hét alatt elkészítette a kardot.

A kitűnő súlyozású és edzésű kard lágy és kemény acélból alkotott, tökéletesen lapozott és nyújtott pengéje párját ritkítja. A markolat és a hüvely, valamint a tok is kiváló munka, ugyanazon mestertől, ami egyedülálló.

A mestermű egy mozdulattal mellkasánál is kettévág egy embert, megfelelő kardforgató kezében, és tökéletesen végrehajtható vele az ún. pillangó, mely egy olyan gyors vágás, azaz mozdulatsor, mely az ellenfél mindkét kezét és lábfejét levágja úgy, hogy az még

nem dől el. Ez a technika, a jokomen uchi kavamuri takeshodo csak pár karddal hajtható végre (természetesen napjainkban nem emberen, hanem műanyag imitáción) a világon.

Utoljára Go Josimira, a neves harcművész egy bemutató keretei között 1976-ban vehette kezébe Maszimere Tidogerit. A kortárs közönség ez egyetlen alkalommal látta működni a kardot. Az erről készült fotósorozat nem csak a gyűjtők kedvence, de tankönyv is. Nadai csak három hét után került elő a gyékényesből, tompán, fagyottan és befelé fordultan, többé sem alkotni, sem beszélni nem tudott, közeli haláláig halkan morogva üldögélt. Azt már nem tudjuk, fia, Tomari szándéka volt-e apja mesterségének folytatása, mert a feljegyzések szerint a következő évben tüdőgyulladásban meghalt.

Így hát tanulságul: A valóság gyakran látszat, az igaz néha hamis, és a véletlennek köszönhetünk néha olyan dolgokat, melyek akkor születnek, ha az ég és a föld találkozik.

Marik Adrienn: Víz felett

Petrik István

Elveszett az út

Elalszik mindenki,
mint a szentjános-bogár.
Régi derengés.
Emlék lesz a fényünk.
Nélkülünk forog
tovább a világ.
Éteri csenddé lesz
a régi énünk.
Valaha test volt.
Ma már csak a lélek ...
A félbe hagyott szavak
hangtalan beszélnek.
Függönylebbenés.
Gyertya lángja ég.
Távolról még szól
egy gyermekkori ének.
Kialszik a láng.
Átölel a csend.
Szomorú takaró...
Fájdalom és béke.
Mennénk még tovább,
de elveszett az út.
Szakadék perem.
Ennyi volt.
Most vége...

2021.01.16. B.t.

Lelkedben béke

hajnal csendje
hajnal hangja
szépen szól
a lét harangja
erdő zöldje
árok partja
létemet az
idő hajtja
csillag tüze
holdam fénye
a végtelen
mindensége
világ széle
világ vége
a lelkedben
ott a béke
folyók vize
tenger habja
a nagy világ
kis darabja
isten terve
ember álma
védőangyal
veled szállna

2021.03.02. B.t.

Génelmélet

Gondolatom nagy folyó.
Térdig benne gázolok.
Tutaj élet a habon,
rajta lélek háborog.
Reménységem kis patak.
Tiszta vize elfolyik.
Gátak között csendesen
minden porrá változik.

Hegycsúcsokon kártyavár.
Homlokunkon égi jel.
A völgy felett szivárvány.
Ágaskodva sem érem el.
A létra végén csillagok.
A földi ember meglesi.
A mindenségre feltekint,
a gyökereit keresi....

Honnan jött az üstökös,
mely elhozta az életet...
Hol gyúrták az istenek
a földet és a kék eget....
Honnan lett a négy elem,
mely emberré változott....
Hús, vér, gén-émlékezet.
Földlakó leszármazott...

2021.01.12. B.t.

Három igazság

Minden mosolyod szerelem.
Minden könnycsepped féltés.
Minden pillanat boldogság.
Minden csókod egy kérdés.
Minden ölelés jutalom.
Minden érintés éget.
Minden szavad simogat.
Minden sejtédben élet.
Minden emlékünkhöz felragyog.
Minden tetteted varázslat.
Dobogó szívvel örvendek
minden találkozásnak.
Minden sóhajom te lettél.
Minden festményen látlak.
Minden illata te lettél
a mézízű virágnak.
Minden titok téged rejt.
Mindenben téged kereslek...
Három igazság létezik...
szeretlek, szeretlek, szeretlek ...

2021.03.01. Besenyőtelek

Rendik Zsuzsa

Nagyszerű történetem

...amikor tíz méter sem volt a belga király s köztem...

Fejemben nagyszerű történetem forgott, körözött,
Hogy volt-e tíz méter köztem s a belga király között?

Nagy dilemmám a múltból, jövőm gőze,
Hogy volt tíz méter testem s a belga király közt-e?

A hosszú delegáció a Nádor utcában jött, s közbe
Maradt tán tíz méter köztem s a belga király közt-e?

Barátnőm ajkairól felhangzott egy bösz: „Te,
Van tíz méter a te tested, s a belga király teste közt-e?”

Tisztelettudóan emeltem sapekom, s köszöntem,
Mert láttam, hogy tíz méter sem volt a belga király s közöttem.

S lényemnek kell-e még e találkozás? Kösz, nem.
Elég volt egyszer az a tíz méter a belga király s köztem.

De szellemem nincs legyőzve, lelkem örökké szabad,
Ha találkozásom a belga királlyal híven köztünk marad.

S én érdi kertemben két kézzel túrom a lösz,
Pedig tíz méter sem volt köztem és a belga király közt.

Vissza a természethez

Álca nélkül, áttetsző fehér fátyolként libegett át a pillangóhad a nesztelen, pirkadati erdő parányi, szinte kerekre szabott tisztása fölött. A művész – a szabad és zöld Természet teret engedett a törékeny lepke-földlakóknak, hogy légies rajaik legyezőszerűen szétterülhessenek, majd szétnyílván újra körbeszállingózhassanak, s kibonthassák pompázatos ködfátyol-játékukat örömkedvük szerint.

Sebezhető kis testeiket nem dobta leküzdhetetlen erő a messziről buján zöld fák méregszínű árnyékába, s nem kapta föl vad szél-roham a hártavékony, pirinyó lényeket, hogy a számukra oly dermesztően magas légörvényekbe ragadja őket.

Dédelgetett a mai reggel aprót és hatalmasat, gyögéd és erősen, ígérte nyújtva egy újabb, csodálatos hangulatban induló hihetetlenül szelíd és ünnepélyes napnak. A párakat hamar felszippanató, szívmeleget ontó sárgálló napkorong komótosan összefonta a világ teremtményeit az egységes lélegzettel, megújhódással, s még a szokásosnál is biztatóbban küldte az élet üzenetét a békés vacokba, hogy korai fölkelésre serkentsen minden erdei teremtményt. Például a hangyákat.

Valósággal hemzsegnek rajtam. Őszintén nyílnak meg a táguló szemek a nap köre felé, hogy lustán, rögtön becsukódjanak és egy, csak még egy édes percet lopjanak az éjszakai aljak puha melegéből /ami fájdalmasan kemény ám!/ e váratlanul és páratlanul csodás nap reggelén. Au, ez megcsípett, azannya, de szorgalmasan eszeget... Bezzeg én, egy megveszekedett vasam sincs kajára. Csőd a primőr vonalon is, a közeli konyhakertekben, amenynyire megvizsgálhattam néhány üvöltő kutya társaságában a sötétség leple alatt. A feneketlen éji csöndet egy szempillantás alatt áttörte a természet ébredésének megszámlálhatatlan csattanása, zörgése, suhogása. A szétömlő fényben minden részlet visszanyerte körvonalait is élesen látható formáját. Fogyok.

Állatian fogyok. Láttam magam tegnap egy kirakatüvegben. /Alig ismertem rám, bennem./ A tó tükre is megmozdult. A kristálytiszt vízben ezer és ezer fajta, milliónyi színben tündöklő hal törhetetlen iramban verődött csapatokba, hogy a kirobbanóan gyönyörű nyári reggel szépséges derűjét együtt uzsorázhassák ki. Annak a fazonnak több, mint egy éve tartozok.

Mennyivel is? Notesz... Na, ezt holnap el fogom veszíteni. Nem lesz fájdalmas szakítás.

Míg ébredt az erdő éji álmából, a rőt-zöld szemű pápaszemes bagoly degeszre tömött, pukkadásig domborodó pocakkal rendezkedett be a nappali szunyókálására. Csontkés csőrét, melyet még pár órával ezelőtt egy óvatlan egér testébe mélyesztett, aprólékosan tisztára fente egy fa törzsén, majd a kimerítő éjszakai vadászat után nyugovóra tért. Esküszöm, beérném egy egérpörkölttel.

Egér roston, nyárson, talán ledarálva a milánóiba, esetleg párolva, ínycsiklandó. Avas, tavalyi avarral elegyítve bele a májkrémbe, az egérmájkrémbe. Fúj, de finom. Soha többé nem eszem májkrémet. Milánóit se.

Egy rideg gödörben fekszem dideregve a hajnali dértől: innen nem látom ilyen anyagi és testhelyzetben, hogy az én napom virradt volna fel.

Lassan felkúszott a kelő nap, ölelkező kedvű mosolyába szippantva a harsány reggelt, s az élet boldog igazságát tikkasztó sugaraira aggatva vetítette a heves nyár perzselő zenitjére:

Éhen fagyok.

Magam újra megtalálom

(Duna-parti emlék)

Susog a szél, zörget nádat,
biztatja az öreg fákat,
daloljanak eleinkről,
dicsőséges, szép időkről.

Lehunyt szemmel földön ülök,
lélekben messze repülök,
gémelek szállnak fenn az égen,
jártam már itt... egyszer, régen...

Akkor büszke volt a népem,
békében élt csendben, szépen.
Ellenség rettegte csupán,
mikor nyíllal harcolt lován.

Atyla fehér ruhában,
első volt minden csatában.
Üstengrikút segítette,
hű szerelme vezérelte.

Esthajnalcsillagnak fénye,
Réka szemének szép éke.
Világ ura őt szolgálta,
ő volt szíve tulipánja.

Tavaszi

Vidám keringő
veti meg a lábát,
Kopogva az éj
új, zöld bokáját
madárdal festi,
Kikelet dúdol.

És megint. Újból
trillázva zengi,
Ennél lármásabb
nóta nem akad,
Napsugár játszik,
Tél-erő apad.

Bolyhos harang zúg,
Pilleszem-hajnal,
Csepp falu ébred,
Gyermeklét zajjal,
patakpart bújtat,
és ismét éled.

Tán álom, véled,
elképzelt utad
űz csak tréfát
még oly kedvesen,
De nézd! Új élet
szuszog csendesen.

Oly nagyot ver
az apró szív!
Ezeregy út,
lét, dal s szó: Hív!

Játszótéren

Az apró tér közepén, láncos hinta van, kicsit távolabb homokozó, körbe padok állnak. A teret három oldalról tízemeletes, szürke panelházak árnyékolják be már délutánra. A negyedik oldalon, a játszótér Üllői út felőli oldalán, fákkal sűrűn beültetett kis park fogja fel valamennyire az autók, villamosok, buszok zaját és bűzét. Körben a padokon emberek üldögélnek, fiatalabbak, idősebbek, férfiak, nők vegyesen. Erre a kis játszótérre menekültek a lakásokból a fullasztó, nyári hőség elől. Egyiknél könyv van, másiknál újság, és van, aki ásványvizes palackot szorongat a kezében. Néhány gyerek játszik csupán a terecskén, a szerencsésebbek a nagyszülőknél vidéken, vagy táborban nyaralnak. A felnőttek, akik többnyire ismerik egymást, vagy talán pont szomszédok is, csendben beszélgetnek, vagy csak nézik a játszadozó gyerekeket. Alkonyatkor, amikor már enyhült a forróság, lassan kezdenek kiürülni a padok, csak egy kisebb társaság beszélgetett tovább, a tér egyik padján. Egyikük sovány, talán negyven éves férfi, szájában fekete fém fogak látszanak beszéd közben. Mellette, egy ősz hajú, szakállas, idős ember ül, lába előtt nagy, medveszerű kutya hever lustán. Egy asszony az unokájával, akiknek még nem akarózik visszamenni a nyolcadik emeleti pokol forróságába. A padon ülők előtt, egy egymással örökké zsörtölődő házaspár álldogál. Két gyereket neveltek fel, de nem régen elköltözött mind a kettő. Nyugdíjasok is ebben az évben lettek. Talán ezért voltak kedvetlenek mindig, de főleg az asszony, hogy így egymásra maradtak az urával. Valamennyien otthoni ruhát viselnek, hiszen otthon vannak Ők, ezen az Ady Endre út és Üllői út határolta, családi házak közé beékelte, lakótelepen. Amikor a magas betonfalak mögött eltűnt a nap, lassan beesteledett, s ki gyúlt néhány lámpa a téren. Valamennyien megkönnyebbülték, ahogy elviselhetőbb lett kicsit a levegő. Előkerül egy kétdecis üveg és pár doboz sör is. Beszélgetnek, iddogálnak. Nem isznak sokat, csak annyit, hogy kicsit jobban megered a nyelvük és a jó kedvük egyre nő. A házaspár sem zsörtölődik már, ellágyultak a kemény arcvonások. Nem voltak részegeskedők, talán csak az álldogáló asszony férje ivott gyakran többet a kelleténél. Olyankor feltette arany nyakláncát, pecsétgyűrűjét, karkötőjét, kínai piacon

vásárolt szabadidőruhát vett magára. Így „kicsinosítva” váratlanul becsengetett valami ürüggyel egyik, másik lakóhoz a lépcsőházban. Ott persze igyekeztek gyorsan megszabadulni a hivatlan, ittas szomszédától. Amikor megismerkedtek, az asszony gépíró lány volt a gyárban, ott nagyon megtetszett neki a magas, jóképű udvaros fiú. Miközben ezeket elbeszéli, a megismerkedésüket, a nyugdíjat, miegymást, a pár elfrad az ácsorgásban. Előbb csak ülőhelyet keresve ülnek fel egy- egy hintára és lábukkal néha meg lökik magukat, amitől kezdetben csak aprókat mozdul a hinta. Így beszélgetnek, nevetgélnek tovább. A sötétben kedélyes kis társaságot alkotnak. A hitázók arca előbb eltűnik a sötétségben, mikor hátrafelé mozdul a hinta, amikor pedig előre lendül és a lámpa fénykörébe ér, akkor felbukkan az arcuk újra. Egyre bátrabban, egyre magasabbra lendül velük a hinta, s a hintával együtt repülnek a gondolataik is. Kitudja hova, merre szállnak. A gyerekkorukig? A fiatalságukig? Messzire erről a szürke telepről, jól látszik az a fel-felbukkanó arcukon. Az alkalmilag összeverődött kis társaság többi tagja, hirtelen elhallgat. Megdöbbennek a különös látványtól. Némán bámulják, ahogyan a lámpa fényében felbukkan egyszer a férj, máskor az asszony, szinte gyermekivé változott, boldog mosolytól ragyogó arca.

Marik Adrienn: Belső gyermek

Óvakodj azoktól

Csak azoktól óvakodj,
Tőlük mentsen meg az Isten,
Kiknek érdemük lehet rengeteg,
Csak jellemük semmi sincsen.
Ahol az érdeke van, oda hízeleg.
Veled is nyájas, ha éppen észrevesz.
De, ha akaratát nem szolgálod,
Akkor hullik rád bőven átok.
Előveszi fészkéből a kígyót,
Kő alól a békát, hogy minél több
Szennyet szórhasson rád.
Hamis kutyaként, hirtelen megharap.
Nem ereszti a Koncot.
Nem hagy belőled csak néhány
Megrágott csontot.
Aztán elintézi, mint Szabó Lőrinc a kedvest:
„ne szólj, ne sírj, e bonthatatlan börtönt ne lásd”
Nem érdekli tovább a „magyarázkodás”.
Az ilyen ember ostoba, mert még azt sem látja,
Amit egy nap felépít,
Másnap saját kezével a szemétre hányja.
Felé se nézz, mérge bármi heves,
Te menj tovább, s mint én, csak neved.

Talált kincs

„HISZEK EGY ISTENBEN, HISZEK EGY HAZÁBAN, hiszek egy isteni örök igazságban – hiszek Magyarország feltámadásában” – hallottam megdöbbenve a bezárt ajtón keresztül.

Zimankós, hideg tél volt 1975 vagy '76 februárjában, amikor a közel tíz órás utazás után megálltam végre a hajdú-bihari kisközség parókiájának tornácán. Az ámbitus végén volt az ajtó, rajta kitépett irkalapon a felirat: „Biblia óra”. Akkoriban már nem idegenként jártam a Dél-alföldi falvak korábban teljesen szokatlan világában. Eleinte nekem, dunántúli, dimbes-dombos zalai rokonságtól kapott faluképeimtől és a nyíltszívű, barátságos falusiakhoz képest sokkal idegenek voltak az embermagasságú deszkapalánk kerítések, a bezárkózott portákon élő zárkózott, bizalmatlan, ránézésre mogorva alföldi emberek. Ám akkor már, az 1971-es nagy árvíz után fél évtizeddel, ismerősen barátságos volt a „másik Magyarország” sok tája is. Munkám következtében – mivel műemléki felügyelője voltam Szabolcs, Szatmár, Bereg, Hajdú, Bihar és Békés megyéknek – évente majd 200 napot kalandoztam arrafelé. Eleinte vasúton, busszal, autóstoppal, majd autóval és esetenként a földekről estefelé hazafelé ballagó lovas kocsí hátuljában, vagy a pöfögő traktor utánfutóján, persze mindezt kiegészítve, jó sokat gyalogosan. (Tegnap olvastam, hogy megszüntették a panyolai kompot, amelynek drótkötélét harmad magammal én is húztam egy esős őszi estén, az első hivatalos utamon, hogy átjuthassunk a túlsó partra.)

Minél jobban megismertem, annál jobban megszerettem ezt az országrészt is. Korábban kissé úgy tekintettem rá, mint a civilizált Pannonia lakója a Barbaricumra. Kétségtelen, hogy a mai napig érezhető a római birodalom határának, a limes-nek elválasztó vonala: más a Dunántúl és nagyon más a Tiszántúl vagy a Duna-Tisza köze kultúrája. A közös gyökeret az árvíz által károsított, a törököket túlélte középkori kis templomok és a Mária Terézia ideje óta emelt vagy bővített falusi templomok jelezték számomra.

Arra pedig, hogy „egy az ország”, arra az imént említett falucskában döbbsentem rá. Az országjárásban edzett városi ember alaptalan elbizakodottságával, vagy inkább némi önelégültséggel érkeztem

meg a mintegy három kilométeres hóban gázolás után a faluba, ahol a többnyire még nádtetős házak között nem volt nehéz megtalálni a templom melletti cseréptetős parókiát. Szokatlan módon a nagykapu sarkig tárva volt. Vagy másfél tucat lábnyom kanyarodott be az utcáról, és nyomukban én is. De nem az épületbe vezetett a kitaposott ösvény, hanem az udvaron a baloldali oldalszárny hátsó fertálya felé. A lelkészt kerestem, de nem volt kedvem a mély hóba lépni, így kerültem én is a melléképület eresze alá. Ott, szinte szürrealista szituációban az idézett és utoljára vagy harminc évvel azelőtt jóanyámtól hallott imádságot hallottam meg. Persze, hogy nem mentem sehová, kíváncsian vártam az óra közeli végét. Némi robaj után kitódult az ajtón a nagykabátos gyereksereg és nyomukban a „tiszteletes úr”. Különösebben nem képzeltem el, hogy kivel fogok találkozni, de jobb is, mert a valóság minden elképzelésemre rácáfolt. Szálfa termetű, bárdal faragott markáns arcú, ősz öregúr volt, majd’ kaftán hosszúságú fekete télikabátban, talán 48-as bakancsban.

A várakozás néhány percében fogalmazgattam magamban az elismerő és kéretlen köszönő mondatokat a világ végén váratlanul hallott hazafias imáért, de az öregúr a szemmel láthatóan városi, „aktatáskás embert” felmérő gyanakvó tekintete belém fojtotta az udvariaskodó elismerés szavait. A „Jézusfaragó ember”, jutott eszembe meg az „Elnémult harangok”, a „Korhadtt fakesztek” és a hasonló, a soha el nem felejtendő Trianon átká alatt pusztuló sok millió magyar sorsát, az ő életüket megörökítő, fiatalkoromban olvasott történetek futottak át egy szempillantás alatt az agyamon. Áldás, békesség! – csak ennyire tellett tőlem. De az tiszta szívből.

Téli estén hazafelé

Zúzmara. Köd. Este. Tél.
A kerítés is hófehér.

Jégbedermedt jegenyék.
Hó alatt a holt határ.

Elaludt az őrmadár.
Vagy maga is jéggé vált.

Ha megállok: senki.

Hallgatózom: semmi.

Pedig valahol már
felém is oson a Halál.

Deresedik

deresedik a dombok
bokros bozontja

völgyből völgybe
gomolyog a köd

a hang a semmibe hull

s

idővel köddé válok

magam is

Marik Adrienn: Tükröződés

TÉ-GALÉRIA

Ilka Gábor

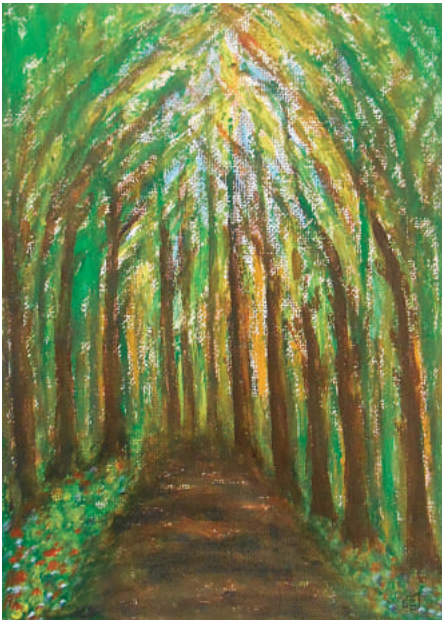
Landolás

Vesszőparipa

Tóparti látomás

Természet temploma

Életöröm

Kétségbe esve

Szekér Gizi

Szekér Gizi fazekas alkotásai

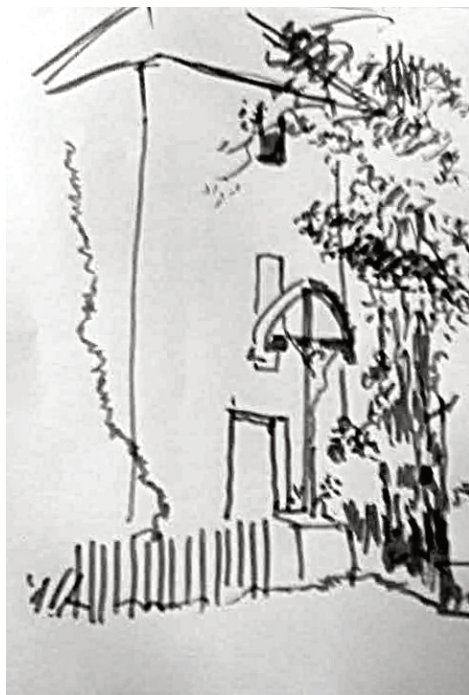
Géza

Színes madarak

Kolozsváros

Útmenti kereszt

Megjelent
Petrik István: Hajnal dereng c. versesfüzete

Petrik István költő.

Bár Ő ezt félve mondja ki, szerény mosollyal. De az! Nem csak azért, mert ismerőseit, követőit naponta melengeti meg verseivel (több mint 4300 vers és 5800-nál is több haiku van a tarsolyában), hanem mert minden szava, sora, gondolata szépség. Verseiben egy magyar, értelmes és érző ember gondolatai tükröződnek. Filozofikus, szerelmes, természet-féltő, a környezetre reflektáló témái az életből merítettek. Elgondolkodhatunk, elábrándozhatunk és elgyönyörködhetünk bennük. Költészete egyéni, szintagmái eredetiek, érdekesek.

Visszatérő motívumai az erdő, a csend, a kő, a víz, a szabadság, a remény, a csillagok, a végtelen és mindig, mindenben az ember, az ember helye, a költő helye a világban. Sajátos versforma, széles témaválasztás (a virágsziromtól a Világegyetemig) jellemzi. Petrik István kedves, csendes, egyszerű életet élő ember, aki a versíró tehetségét égi áldásnak tartja. És mi, aki élvezhetjük csodáját, hálát adunk ezért.

Ő vallja:

„a legfontosabb lényegét
súlypontos véleményemet
világról, népről, szeretetről
szelíd lelkű emberekről
kikben a szív hagyomány...”

Metzger Zsuzsanna, egy jóbarát

Művészbarátságos pillanatkép

Temesi Éva, Habos László, Kreischer Nelly, Kósa Márta (Érd, 2013)

Fotó: Poly-Art archívum

Temesi Éva Irodalmi Kör honlapja:

www.teik.eoldal.hu

Szerkesztőség:

teik.habos@gmail.com